

ЦВИЈИЋЕВИ ДАНИ У ЛОЗНИЦИ 2010. ГОДИНЕ

Манифестација у част великом научнику Јовану Цвијићу (1865 – 1927), Цвијићеви дани, ове године је одржана у Лозници. Цвијићев рођендан, 145. по реду уклопљен је у овогодишњим октобарским свечаностима његовог родног града. Иначе, ове године Лозничани су обележили два века великог боја на Лозници (1810.) и уједно сто година од оснивања Српског географског друштва (1910.) чији оснивач и доживотни председник је био управо Цвијић.

Основна школа „Јован Цвијић” у Лозници обележавајући свој 57. рођендан, окупила је представнике истоимених школа из више градова Србије и Републике Српске на 16. сусрету дружења и учења Цвијићу у част. Уз помоћ града Лознице, Српског географског друштва и Центра за културу „Вук Караџић” у Лозници, ученици и наставници успешно су се припремили да два октобарска дана иако временски тмурна и кишовита, свима остану у лепом сећању.

У петак, 15. октобра у поподневним часовима сви радници школе домаћина и група ученика, чланова историјско-географске секције у добром расположењу били су спремни за пријем својих гостију. Добро загрејана школска зграда и припремљене просторије за дочек одавали су тајанственост и свечаност догађају који треба да уследи. Школски сат у ходнику као да убрзава мерење времена. Пролази 14 часова, договорено време почетка окупљања гостију. Недуго затим чује се глас дежурног ученика о доласку првих гостију.

Први пристиже проф. др Стеван Станковић председник Српског географског друштва. Сада је много лакше. Спонтани разговор драгог госта Лознице и школе са домаћинима уноси лепо расположења које се појачава пристизањем представника школа из Београда, Смедерева, Зрењанина, Бања Луке, Брезичана код Приједора и Костолца.

Учионица ђачког боравка укусно опремљена за ову прилику даје могућност домаћинима да уз разговор понуде гостима скромно послужење и окрепљење. Но, предвиђено време дочека брзо пролази. Обавезе из програма треба остварити.

После разгледања школске изложбе која обилује фотографијама и речима о историјату школе, те ретроспективе школског листа

„Младост” и радова ученика на часовима слободних активности из ликовне културе и техничког образовања, гости и домаћини напуштају школску зграду.

Лаганом шетњом пут води ка Музеју Јадра. У пространом холу овог лепог, а летос реновираног здања, разгледамо изложбу „Бој на Лозници 1810. године”. О изложби и боју исцрпно говоре аутори Горан Вилић и Зоран Тошић. Најдуже задржавање уз бројна питања ауторима је макета лозничког шанца. Заиста, рад за поштовање и дивљење.

Преко пута музеја у парку где лознички средњошколци користе сваку паузу за дружење, гостима скреће пажњу леп бронзани споменик великог научника у чију част је и уприличен овај драги сусрет. Прилазимо свечано и достојанствено. Ученици полажу цвеће, а све нас прожима једна мисао. Цвијић је са нама. Заједничка фотографија сачуваће у нама вечно сећање на незаборавног научника.

Са Трга Јована Цвијића на коме стоји споменик бесмртног Лозничанина, улазимо у улицу која носи његово име, претворена у лепо шеталиште. Стижемо у Вуков дом културе. Чланови новинарске секције деле школски лист „Младост”. Колорни, 52. број препун је лепих садржаја о раду ученика и њиховим успесима на бројним такмичењима. Нису заборављени ни они који одлазе – ученици матуранти и наставници пензионери.

На свечаној академији после извођења химне школе домаћина „На маленом брегу” и поздравне речи Венцеславе Плескоњић директора школе, Љубинка Ђокића, члана Градског већа Лознице и проф. др Стевана Станковића, председника Српског географског друштва, ученици свих узраста извели су лепо осмишљен и богат културно-уметнички програм. Рецитације „првака”, музичке тачке, позоришна представа „Кирија” Бранислава Нушића и фолклорне игре из Јадра и Србије, награђене су дугим и топлим аплаузом свих посетилаца. Угоститељски објекат „Плави ресторан” на свечаној вечери пружио је пријатно дружење и опуштену атмосферу гостима и домаћинима. Игра и песма додатно је улепшала касно вече и ноћ „Цвијићевцима”.

У суботу 16. октобра, опет је скуп испред Вуковог дома културе. Програм предвиђа нове садржаје. У галерији „Мина Караџић” у Вуковом дому културе, отворена је изложба „Петнаест година манифестације Цвијићеви дани” аутора Биљане Радичевић, дипломираног географа из Лознице. О младом аутору, изложби и Цвијићу, са посебним задовољством и емоцијама говори проф. Станковић.

На истом простору је и научни скуп са предавачима: проф. др Стеван Станковић – Сто година Српског географског друштва, Величко Петрушевски – Цвијићеви дани - манифестација Цвијићу у част, Цветана Срећковић – Бој на Лозници 1810. године.

Слободно време користимо да госте упознамо и са осталим културно-историјским знаменитостима Лознице. Прво свраћамо у Галерију Миће Поповића и Вере Божичковић – Поповић у Цвијићевој улици број 15, а затим лагано шетамо ка лозничком Шанцу из Првог српског устанка, где се данас налазе најстарија лозничка основна школа „Анта Богићевић” и црква Покрова пресвете Богородице.

Разгледање цркве користимо да сазнамо више о њеној градњи, намени у прошлости и данас. Ту је и новосаграђена капела у којој су овог октобра приликом обележавања два века од боја на Лозници пренети и посмртни остаци лозничког војводе Анте Богићевића. Верујемо да ће и овај славни Лозничанин ускоро добити спомен обележје у порти цркве.

У трпезарији парохијског дома прима нас протојереј – ставрефор Милан Алексић, старешина цркве и уз разговор нуди нам кафу и сок. На крају свакоме уручује леп поклон – књигу „Бој на Лозници”. Уствари, репринт издање из 1910. године аутора Михаила Д. Максимовића, оца велике српске песникиње Десанке Максимовић.

Ручак у ресторану користимо за сумирање резултата оствареног сусрета, а професору Станковићу као председнику СГД остављамо да накнадно међу више кандидата, одреди домаћина 17. сусрета Цвијићеви дани 2011. године. Драгим гостима на растанку уз скромне поклоне пожелели смо срећан пут и довиђења до новог дружења у част Цвијићу и његовом величанственом научном делу коме ћемо се често враћати да би смо ишли даље како нас стално подсећа проф. Стеван Станковић, без чијих речи не верујемо да би нам Цвијић био тако близак. Вечито Наш.

Величко Петрушевски